

HAWAII · PUKA-LA · HOLOMUA

— "Ua Mau ke 'Ea o ka Aina' i ka Pono." —

BUKE I.

HONOLULU, MEI 3, 1894.

HELU 62.

KA NUPEPA PUKA-LA

HAWAII · HOLOMUA

Hoopuka mau ia mai ka Poakahi a ka Poalima, o kela me keia Mahina e ka Hui Hoolaha Nupepa Hawaii Holomua.

Uku Pepa, he Kanalima keneta o ka Mahina. No ke kope hookahi he 5 keneta.

E loa no ka pepa mai keena aku a ma ka lima o na Luna.

Aole he pepa e hoonuaia mai ke Keena aku no na kuaaina, aia wale no a uku mua mai.

E hoonua mai i na Mea Hou, na Kumumanao, Olelo Hoolaha na Kanikau a me na Mele Inoa ia

THOMAS P. SPENCER,

ka Lunahooponopono o ka Pepa.

Aole loa e pai ia kekahi Olelo Hoolaha, Kanikau a Mele Inoa paha ke ole e hookaa mua ia ka uku. Aole no hoi e hoonua ia kekahi nupepa ma ka owili paka-hi, aia wale no a hookaa e ia ka uku mamua.

O na Kauoha Nupepa a me na Hookaa Dala ana, e loa aku no na Bila Hookaa mai ke Keena pololei aku a i na Luna, a i ole e hoonua pololei ia aku paha i na poe lawe pepa, ma ka hoonua mua ana mai i ke ola o ka Nupepa ia

ABRAHAM FERNANDEZ,

ka Luna Nui o ka Pepa.

KEENA HANA: Ma ka halepohaku o E. B. Thomas, ka hale i noho mua ia iho nei e ka nupepa *Elele*. Huina o na Alanui Moi a me Nuanu.

Olelo Kahea!

Owau o ka mea nona ka inoa malalo iho nei, ke kahea nei au i ka poe a pau e makemake ana e hookomo mai i ka lakou mau wahi huna huna iloko o

ka "Hui Hookuonoono Lahui Hawaii,"

Ua makaukau au e lawe mai i ka huina mai ka HOOKAHI DALA aku A PII AKU ILUNA, no ka pono a me ka pomaikai o na kanaka Hawaii wale no. E loa no au ma ke Keena o ka nupepa

Alanui Moi, mai ka hora 9 A. M. a hiki i ka hora 4 P. M.

E oluolu e hoomanao mai i ka uku o ka Buke Hoomanao Hoahu, he 25 KENETA no ka BUKE hookahi.

ABRAHAM FERNANDEZ, Kahu

No ka Hui Hookuonoono Lahui Hawaii. Jan 13-14

HE MOOLELO

— NO KE —

Alahele Pohihihi

— I KA —

WELAU HEMA

A O KA MEA HUNA

— ILOKO O —

Ka Owili Pepa Kamahao.

MOKUNA XXVIII.

KA HOOKAAWALE ANA.

Ka poe hoi i like pu ko lakou ino a me ke aloha ole me ko ka poe luahine hapa moe, a i like hoi me kekahi mau holoholona mae-mae ole, i makaukau mau i na manawa a pau e hoolilo ia mau i mau mea ai na lakou, no ka hoolawa ana i ko lakou pololi a makemake paani paha.

O ke ano o ko lakou mau nanaina a pau me he la, e hooweliweli mai ana me ka make, oia ko lakou mau maka pipipi e kuku pono mai ana ka lilihihi ia mau me na manao awahua o ke aloha ole.

O ka'u mea i makau nui ai a i hopohopo ai hoi mamua o na mea e ae a i keia manawa ke ike nei au ua hookoia kekahi mabele.

No ka mea; ke ike nei au me ko'u mau maka pono, o ko kuu Alana maa hoanoho he poe i oi aku ka weliweli mamua o ko'u, a o kona hopena he mea maopopo ole e oi aku ana no kona awahua mamua o ko'u.

No'aila, ua hoopihia mai au me ke kahaha nui, pehea la i hiki ai iaia ke hoomanawanui e ola mawaena o kela poe, a i ole ua lawa paha ka loihio kona noho ana mawaena o lakou, o ka mea kupanaha loa hoi ma kona aoao ke ae oia e hoonauia aku keia hui ana no kekahi manawahou aku.

Aia hoi, i kela manawa pualu ae la he mau leo oli luuluu mai na luahine papu mai e hoopuni ana ia mau me ke ano kau-o, i ane like me ke ano kanikau hoolawa, aole nae he like, malalo o ke alakai ana a kela luahine ino, ka mea hoi iaia ko lakou ano a me ka hana hookikina a ke aupuni P. G e onou poo nei i ka labu ma ke kumuhana o ke koho balota hooawahawa a makemake ole loa ia mai na Hawaii oiaio a hiki aku i ka ipuka home o na kanaka o na lahui e mai.

Wain:- Meli.

Mai ke kumupeni mai a Gabriela Lenoa, Kapena o ka Puali Kahiko Imeperiela o Farani.

Na Itamu Porofesa.

Ma na aina a pau, o ka manawa maa mau i ka hoohui ware o ka makahiki, oia no ka mahina o Iune.

O ka Moiwahine o Korea, he wahine kauka kona e uku ia nei o \$15,000 no ka makahiki.

Wahi a ka olelo kilokilo o na poe o ke au kahiko, i ka wa e hai ia ai o kekahi olelo malu ma kahi mehameha a kani koke mai ka moa ia manawa, oia hoi ka-hoomaka ana o ka olelo hoike, e hiki pono iluna o na olelo o ke kumuhana—"he hoopuni-puni na olelo hoike a ia kanaka e apuhi ana i kona hoaloha," mamui o kela oo a ka moa e kahea mai la—"Ula-ko-heo-o-o-o."

Wahi a Hargraves Jennings maloko o kekahi o kana mau Buke moolelo kaulana o na mea houluulu kaulana o ka honua nei, ua hoike ae oia i ka loa ana aku o kekahi ipukukui e ana no iloko o kekahi luakupapapapa-o i ka makahiki 1491, a e waiho ana no ka manawa i kanu ia ai kela kupapapa a me ka ho-a ia ana o kela ipukukui, a ua pihia ka manawa loihio o kona ana i ka huina o na makahiki lehulehu he 1,200. Aole no i kae mai.

ILAMUKU BESIA O FARANI.

Ilamuku Besia, he keiki oia na kekahi obana o ka ilihune loa, a he oihana mahiai kana hana ike me ka paa ana i ka oo a hookele i ka palau iloko o ka lepome ka loa ole iaia o ke anuu mua loa o ka hoonauaoia. He hemahema loa oia ma ke kakau palapala, koe kona inoa pono ma ka hoomaamaa ana no kekahi manawa loihio, a he oki loa aku hoi iloko o ka ike imi o na mea helu. Aka, o kana mau lawelawe ana no ka hooko i kekahi hana ano nui, he hohonu kona noonoo ma na kumuhana e hiki ai ke napai ia ka hana me ka maalaha a me ka holomua.

I kona wa i komo ai iloko o ka oihana koa o Parisa, ua pii liihio aku oia maluna o na anuu hanohano o ke kiekie ma o kona kulana elez a me ka wiwo ole, a ua kulai aku hoi oia i na akeakea o ke pakalaki e ku mai ana

mamua o kona alabele me kona puupuu lima o ka hooko kauoha, a i ka hiki ana mai i ko Napoleon au o ke kaulana nui e holopapa ana ma na kahi eha o Europe, ua loa iaia ka hanohano nui o ka lilo ana i Ilamuku Nui no ke kahua kaua o Farani—ma kona wiwo ole—a me ka mana o Napoleon e nohoalii ana maluna o na lako kaua.

J. Hopp & Co

KIHI O NA

Alanui Moime Betela
HONOLULU,

— HALEKUAI —

PONO HALE NUI!

Ke kono ia aku nei na makamaka a me na hoaloha no ke kipa mai a me ka makaikai ana i na Waiwai Nani no ka Hoolako ana i na Home me na Lako Hale Maikai o ke ano Hou Loa, oia hoi na

PONO RUMI MOE, oka i

PAKAUKAU POEPOE,

PAHU UME, KOKI,

PAKAUKAU-UWAI-I-KA-LOA

MOE BEBE, a pela aku.

Loko Hele I-e me Ohe

I Hana Maiau ia me ka Noeau Loa.

NA BELA MOE ME ULUNA,

Oia hoi na Bela Uwea, Lauoho, Huluhipa, Mau-u a me Limu.

Uluna Hulu Koloa, a pela aku.

E hoao mua mai ia makou mamua o ka hele ana i kekahi hale okoa aku, a e ike maka no oukou i ka heahaa maoli no e na kumukui maloko o keia Halekuai Lako Hale Nui. Nane mai

LIO HELEHEWA.

I ka Poalima nei, Aperila 27, au loa kekahi lio helehewa ma ka apanao Makiki, me ka Noho no e kau ana ilua, a ke hoolaha ia aku nei ka mea nona keia lio, e kii koke mai i kona walwai iloko o na la he 15 mai keia la aku.

E loa no na kuhikuhi no ko'u wahi noho, ke kipa mai ma ke keena o ka "HOLOMUA," a na ka ona lio e uku keia mau lilo o ka hoolaha ana.

KAILIANU.

apr. 28-2t.

I KO MAKOU POE HELUHELU

Mamuli o ka loa pinepine mai o na olelo hoshewa mai ko makou mau poe lawe nupepa mai, e nili ana i ka lawe pololei ole o kekahi poe lona i na nupepa, ke kau ieo aku nei makou i ko lakou lokomai-kai e hoike koke mai i lona ia makou, a e hooponepono koke ia no ia hemaheha.

O ka uku nupepa, e hookaa koke ia mai ia, oia, he 50 keneta wale no ka uku mahina, a he aubau oluolu loa ia no kekahi mea e uku ai i keia manawa.

O ka poe e hookaa ole mai ana i ka uku pepa i keia pule, e paa ana makou i ka lakou pepa.

Na Rula o ka Nupepa Puka La.

No ka hookaa mua ana oia keia malalo iho:
Kope hookahi..... 5 Keneta
Hookahi Mahina..... 50 "
Hookaa i ka pau ana o ka mahina..... 75 "

Nupepa Puka Pule.

No ka hookaa mua ana oia keia malalo iho:
Kope hookahi..... 10 Keneta
Ekolu Mahina..... 50 "
Eono Mahina..... \$1.00
Hookahi Makahiki..... 2.00
No ka uku ana mahope o ka mahina oia keia:
Ekolu Mahina..... 75 Keneta
Eono Mahina..... \$1.25
Hookahi Makahiki..... 2.50.

ABRAHAM FERNANDEZ,
Luna Nui.

Ka Nupepa

HAWAII HOLONU

ABRAHAM FERNANDEZ

Luna Nui.

THOS. P. SPENCER,

Luna Hooponopono.

Honolulu, : : Mei 3, 1894.

Kela Aha Elele Hana Kumukanawai.

O na leo noi no ke tausani manawa a ka lahui Hawaii iloko o na makahiki eono i hala ae nei, i Kumukanawai hou kaulike, a i noho lanakila mau loa e aponoia e ko Hawaii Ahaolelo lahui, e like hoi me na tausani o na palapala hoopii i waiho ia aku iloko o na Kau Ahaolelo i hala mai ka lahui Hawaii pono i aku, aia he nui o na imiapa a me na alalai a na alakai a me na kakoo o ke aupuni pi gi e ku nei i keia manawa, a ua lohe pinepine ia keia mau olelo mai ko lakou poai mai o na cheu-manu hulu like mahope iho o ka hookahuli aupuni o 1887, o ka Ahaolelo wale no ka mana hiki ke hookohi a hoopau i kekahi mau pauku o ke kumukanawai—aole ma kekahi ano e ae. Iloko nae o ka Ahaolelo o na kau eha i hala aku la, aole loa he wahi hana i holopono ma ka lakou mau olelo hoopaa mua e like me ke noi a ka lahui, no ka hoemi mai i kela ana waiwai

koho alii i ka hapalua o ia huina me kekahi mau hemahe-ma e ae, a ua puka mai na olelo pouna ole i ko makou hoomanao ana—"Pehea e hiki ai ke loa ia kakou kekahi kumukanawai kaulike? "A pehea kakou e hana ai a hiki i kona loa ana?"

O ka puana o ka moe a na pi gi i hoike mai nei ia Hawaii i keia la e kakauinoa kakou, a koho i ka lakou mau moho o na haole a me na Pukiki, a na lakou e hana ke kumukanawai. Ho-le, samoka! Owai ka aina ma ka honua nei o ka hana kumukanawai malalo o ka akoakoa ana o kekahi huina kanaka i ku like ole ko lakou mau helehelena me na kanaka nona ka lahui, ina aole lakou e hiki ke kapaia—he lahui aikana a me ka hoonauao ole ia e like me keia poe limanui o ka hao aina a me ka pakaha i ka noho maluhia ana o keia lahui? Aole loa hookahi! Aia o Hawaii ma ka panepoo o ka malamalama a me ka naauao mamua ae o na mokupuni liliu o na moana a pau no ke kanalima o na makahiki i hala, a pela i ku ai ke kaena a ka Moi Kalakaua oia oia ma kana huakai makai i ka honua holookoa, aole loa he wahi o ka maluhia i makee nui ia e na lahui like ole ana i kipa aku ai e like me Hawaii nei, a oia ka momi makamae i loa ole i na mana aupuni ikaika ke ole lakou e ku ma ke kulana wikani o ka makaukau mau i na hora a pau.

O ka mana hana kumukanawai aia anei a huli ke aupuni, oia ka wa e makaukau ai no ka ha hana? O ko na mikanele manaio mua no anei ia i 1887, aia no na lakou e hookahuli ke aupuni, alaila, loa ke kumukanawai a ka lahui Hawaii i noi ai? O 200 kanaka wale no anei i kakauinoa o na Makai, na Luna Makai, a me kekahi poe oihana aupuni e ae, o lakou anei ka lahui Hawaii holookoa kupono i ke koho balota.

O ka hana maikai wale no ma ka aoao o ke aupuni pi gi, o ko lakou hoike maoli ae i ke akea i ka huina nui ma na hualu o na kanaka Hawaii i kakoo i ka lakou kuauhunu repubalika, i loa ai ke kumu o ka oiaio e like me ka lakou hoike ia Komisina Balaunu, aia he ehiku tausani kanaka Hawaii ole wale malalo o ka lakou alakai ana no ke ano aupuni hou o Hawaii e kukulu ia aku ana.

I ke awakea o keia la i hoogo ia ai ka mana o ke kua i ka Namuku maluna o kekahi mau waiwai ana i hoonau aku ai no ke kuai ana

Koho Balota P. G.

Ka La Ohohia Ole ia e na Puuwai Hawaii.

O ke kumuhana koho balota a ke aupuni pi gi i kukala ai no ka hana kumukanawai, ua hoo-ko ia ke koho ana i ka la inehinei mai na poe paalalo, na hoaloha io pono, na anee haole, na palukuha, a pela aku, he mau haneri ko lakou huina, hui pu hoi me na Pukiki he tausani a oi, a mawaho ae o na haole malihini i kipa mai i Hawaii nei a i maopopo ole ia lakou iho ko lakou wahi i hele mai ai a e noho aku ai ma keia mua aku, a he manaio ole iloko o ko lakou mau puuwai e lilo i mau kupa Hawaii a o ko lakou aina makuahine keia mahope iho o ke koho balota, ua haawi aku la lakou i ko lakou ikaika kakoo e kukulu paa i ka hana hewa elele o ke kipi a na mikanele i ka la pouna ole onehinei, a e kuni paa ai hoi ke kanaka Hawaii oiaio o ke aloha aina iloko o kona puuwai me ka pouna ole—i ka la 2 o Mei, 1894, oia ka la a kekahi poe kanaka Hawaii i pepehi ai i kona aina hanau me ka makuahine o ke kipi haahaa i kona hoakanaka, kona mau makua a me kana mau keiki pono.

O ka pahola ana mai o keia la hanohano ma ka moolelo o Hawaii nei no na kau lehulehu i hala, oia kekahi o na la hauoli loa o ka hanau ana o ke ka-uaka i na elua makahiki a pau o ke koho balota, aka, i ka la nae inehinei, ua hiki ia ke koho ia aku ma kona mau helehelena pono, oia ka la kupapau o ke ohohia ole ia e ka lahui Hawaii oiaio o ka aina, mamuli o ko lakou hoomanao ana ia lakou iho mai ka pahu balota o ke umiapuaa i ka noho kuokoa ana o Hawaii lahui, a e poholalo ia nei hoi o kona mau pono a me na kuleana mai ka noho mana kakauha ana a ka poai kakaikahi a ka elemakule Kivini i hoonoho aku ai ia lakou ma ka oihana hookele aupuni, a ke aupuni Amerika hoi ma o Peresidena Kalivilana la i hoahewa ai i ka Kivini hana koloho o ka aihue ia Hawaii me ke kue nui ia e kona lahui ili-ula-ula.

O keia papahelu ae ma kekahi kolamu, oia ka hoike piha o na balota i hookomo ia no na moho holo balota a puni ka mokupuni, me ka hoike pu ana hoi i ko lakou ikaika koho ma kela a me keia apana pakahi, a na ko makou poe helu-helu hoi ia e wae iho i ke a-u nui a me ke a-u iki o keia koho balota pahaohao:

Name	HONOLULU		KOOILAUA		WAILUKA ME KOOILAUA		EWA ME WAIANA		HUINA		
	Wahi koho 1	Wahi koho 2	Wahi koho 1	Wahi koho 2	Wahi koho 1	Wahi koho 2	Wahi koho 1	Wahi koho 2			
John Kidwell	47	52	17	11	12	5	9	14	17	66	428
A. G. M. Robertson	51	189	61	86	58	51	107	41	72	4	1565
Harry Klemme	8	81	34	75	118	51	89	12	62	1	610
John Mitchell	5	8	3	18	19	14	29	8	16	1	134
Antonio Fernandes	60	166	238	26	86	22	3	6	42	0	1083
J. M. Vivas	57	170	201	31	89	30	10	6	46	0	1091
T. J. King	54	162	23	51	30	15	21	6	46	0	583
Chas. L. Carter	62	174	105	191	46	24	62	26	59	0	1119
L. C. Ables	44	192	33	99	179	50	308	37	47	0	1197
A. K. Kunuiakea	24	47	22	19	38	43	15	11	11	11	612
J. O. Culney	1	10	0	14	12	55	151	46	17	2	321
Mamua na wahi koho	418	1252	738	652	1138	360	804	324	660	359	7747

Ma keia papahelu kakou e ike ai, ua haawi ia na balota kiekie o ke koho ana ia A. G. M. Robertson, a o ka helu haahaa loa hoi ia A. K. Kunuiakea, a penei ka hoonohonoho ana o ka papainoa o na poe moho holo balota, e lawe ana i na inoa mua eono, o lakou na poe i koho ia ma o na balota kiekie, a o na inoa malalo aku o lakou na moho i haule:

Inoa	Kohoia
A G M Robertson	1565
L C Ables	1197
C L Carter	1119
J M Vivas	1091
A Fernandes	1083
A K Kunuiakea	612
Haule	
A Klemme	610
T J King	583
J Kidwell	428
J C Culney	311
J Mitchell	134

O ka mea apiki loa ma ka aoao o ke aupuni, aole i hoike

ia mai ka huina oiaio o na balota i haawi ia e na ano lahui i loa ka mana koho, e hoomaka ana mai ka lahui Hawaii oiaio aku, na kanaka Amerika, na Beritania, na Pukiki a me kekahi mau lahui like ole e ae i loa ai ka mana koho balota apuka i haawi ia i na kanaka malihini, a i maopopo ole no hoi ia lakou ko lakou mau wahi i hele mai ai, a e noho paa aku ana paha ma keia mua iho. O ka makou e ake nui nei ka manao, a e hoolaha ia hoi ma ke akea, e hoopuka mai ke aupuni i ka huina kanaka o kela a me keia lahui, a he ehia la kanaka Hawaii oiaio i koho iho la i na elele hana kumukanawai, i kulike ai me ka olelo hooiki paupele pau-mano ia Komisina Balaunu, aia he 7,000 kanaka [makani] Hawaii e kakoo nei i ke aupuni pi gi. Auhea kela mau 7,000 kanaka Hawaii?

Moho P. G. Kunuiakea.

KUKAILILOKU KE AKUA, A O KUNUIAKEA KE KAHU—UA KOHOIA O KUNUIAKEA I ELELE KALAI KII NO KE AUPUNI MIKANELE.

Ua hoopoihekeia o Kunuiakea e holo elele, a oia nei ka huelo hope loa o na Kamehameha, wahi a na kahuna hoonohonoho uhane ma ka po Poakahi iho nei. A penei kuu ike ana: Mamua o ka hora 7 p.m. ua hoi mai la ke akua o Lonoikaoualii iluna o kekahi elemakule, oia o Nakapalaubulu, a eia kana olelo: "E na ohua o ke alii A. K. K. e hoomaemae oukou ia oukou iho, oia hoi e pikai wai-olena. Aia au a kunihi ae, alaila, hoi mai ka imi loa oia o Kukailimoku, a e hoomakaukau i ka awa, ka rama, moa lawa, i'a ula, niu hiwa a me na mea a pau no ka poni onohilani ia ana o A. K. K., oia aku ana ka hoomaka hou ana o ka papa alii o na Kamehameha, a e hoopau loa ia ana ka lalani alii o na moopuna a Keaweheulu.

E ka "Holomua" e, e lilo oe i pai punahele na keia elele mama na Hio—ke akua kiei o Puna. Eia o A. K. K. ke kipi nei i ka aina a me ka lahui, a kipi ia Liliuokalani—E o-u ka maka o ka wauke oi opiopio. KALANIPII.

Ue make ma Kamoiliili i ka Poaono i hala, o Moss Kawa'haku, he kamaaina oia no ka uwapo. Ua hanau ia oia ma Nu Zilani, a ua hele mai a noho lohi ma Hawaii nei. Ua haalele iho oia mahope nei he wahine, kaikamahine, huna, he moouuna mena hoaloa lehulehu; ua make oia i 90 o kona mau makahiki. Aloha no ke keiki o ka aina lewa i ke kai.

Papa Helu Mahina.

MEI, 1894.

Su	M	T	W	T	F	S	Mahina hou
		1	2	3	4	5	Mei 5
6	7	8	9	10	11	12	Hapaha mua " 12
13	14	15	16	17	18	19	Mahina paha " 19
20	21	22	23	24	25	26	Hapaha hope " 27
27	28	29	30	31			

Nuhou Kuloko.

He Luna Nui hou ko makou. Aloha nui Aberahama.

Ua ku mai nei ka Alameda.

Aloha oe e (ka pua o ka) Lilikoi.

I ke ahiahi nei ke ku ana mai o ka Warimoo.

Ka La Hoano keia o ka pii ana o ka Haku.

Mai poina na kaikamahine lomilomi a Dan Lyon.

Aloha no olua na hoa hoomanawanui o keia hana.

He knai kudala ko ka Halewai i keia awakea.

He 480 data ke kumukuai o ke-mau hano upena.

I ka waenakonu po nei i holo'ku ai ka Warimoo no Vanekous.

O na la wai nui keia o na kaha-wai, no ka mea ua nui ka ua.

I ka Warimoo ma ke ala moana, ua loohia ia oia me ka ino ikaika.

I keia kakahiaka i kikahi aku ai ka mokuahi Kimo Maki no Kauai.

I keia ahiahi e holo aku ai ka mokuahi Alameda no Kapalakiko.

Wahi a na lono wale, he nui ka ka haubili o na pauku o ke Kumukanawai hou a ua poe ihepa nei.

Kela kawa lele opu o ka Hotel Sana Souci ki mea lealea nui ia o keia mau la welawela.

Inehinei i huli hoi mai ai kahi mokuahi Kaala mai Lahaina mai, me 2020 eke kopaa.

Eha poe i hoao e holo malu mai, mailuna o ka Warimoo i ka po nei hookahi i ae ia e lele iuka nei.

O Lede Glasgow, wahine a ke Kiaaina o Nu Kilani kekahi ohua o ka mokuahi Alameda i kau mai no Kapalakiko.

Inehinei i waiho mai ai ko makou Luna Nui i kona noho ana Luna Nui no ka HOLOMUA, a ua panii kona wahi e Geo. Smithies.

Onehinei ka la hanau o Miss May Aolani Cummins, he papaaina nui ohuohu, ka i hoholaa ma Pawaa.

He nui ka akaaka o na ohua o luna o kela kaa hooiui aina o ke alanui Beritania, i ke kololio o na hoki o ke kaa hapauuni i ka hahai i ka ohua.

Ua hala he lono ma ka mokuahi o ka po nei, e hoike aku ana i na aina e. aole i ae ka Lahui Hawaii hoolooka i kela kumuhana koho Elele i kohoia inehinei. A e hooia hou ia aku ana ia lono i keia la e na makamaka haole aloha aina, maluna sku o ka Alameda.

Ke noi ia aku nei na hoaloha a pau e kipa mai i ke Keena Pahupahu Biliedi o Ishi Zaka ma Kaopuua, a malaila oukou e hoonanea ia ai. ap27 3md

I keia kakahiaka nui i hoee aku ai ke Kaa halihali ohua o Kamika ma Kamoiliili, a ohi mai la i ko laila poe paahana no ka 10 ka loa, uku holo i aneane e 4 mile ka loa ke hoopolelei ia na nukee o ke ala loa.

Ua loa mai nei i ka Hui Kuai Laau o HOLLISTER MA, Helu 523, ma Alanui Pupu, he waihoooluu kupua DAIMANA o na waihoooluu like ole. He 10 keneti no ka puolo. apr24d apr28wtf.

Ae, ua koho nui iho nei ua o lakou nei ma i na mohoa lakou, a ua puka; a eia na mohoa ke liiliu nei. Aole nae i pau ko lakou ake nui ia kakou e hui aku me lakou, eia aku no he manawa, e koi hou ia mai ana no kakou; mai ae aku.

He hoopunipuni ka kela nupepa haole hooiui aina i hoike ae ai i keia kakahiaka, eia ka ke hoomakauia nei ke ao ana i na pualikoa Prince's Own, King's Own, King's Guard, M-malahoa, Queen's Own a me Leleiohoku Guard, a ua lawa hoi me na pu raifela, a e makaukau pono ana i ka hapakae hope o keia mahina no ka hoihoi ae i ka Moiwahine ma ka la I o Iune. Na kela poe aihua aina no e hoihoi hou ae i ka Moiwahine i ka lakou mea i aihue ai: a oia no ka rula pua mau i ma i ka ike ia, o ka poe hewa ke hoihoi mai i ka mea a lakou i hana hewa ai.

HE LEO UWALO AKU.

MR. LUNAHOOPOPOPO: Aloha oe;

I kou lahui aloha, kuu to a me kuu iwi, e paa ka manao, no ke aloha i ka aina hanau, a me ko kakou Moiwahine aloha Liliuokalani, i hookahi ka manao, i hookahi ke aloha.

A no ka mea, ua kokoke mai ka la koho balota o ke aupuni o na Pegana, imua o ko kakou manalo. Ekolu keiu mau mea e kuu nei imua o kakou, o ka manao, o ka manaolana, a me ke aloha, o ke aloha nae ka mea i oi aku o keia mau mea ekolu.

Ina aole e loa ke aloha iloko o keia mau mea ekolu, iloko o kou lahui, he mea ole kakou, ina e huli aku kakou a nana i ka moolelo o ko Mose alakai ana i ka lahui Isaraela, ike no kakou, o Parao e makemake ana e lako i ka lahui Isaraela, lilo o Mose i alakai no ka Isaraela.

Alakai aku o Mose a hiki i ke Kai Ula pilikla, he kai mai mamua mai o lakou, eia o Parao kona enemi ua kokoke loa mahope ona, a elike me ko Mose lilo ana i kaaka no ke Akua, pae mai ka leo mai ka lani mai:

E'o aku oe i kou kookoo iwana-konu o ka moana, e loa no kou alanui malaila.

Pehea hoi kakou ka lahui i hoino ia, aole anei e pelu iho ko kakou mau kuli ilalo, a teha aku ko kakou mau maka i ka Makua Nui ma ka lani, no ka malama ana mai i ko kakou aina aloha.

Hoikeike Nui!

Ma ka Luakini o

✦ Kawaiahao ✦

AHIAHI POALIMA, MEI 4,

Hora 8.

E haawi ana o Mrs. GANS i kana hoiolo o 100 wahi kaulana o Sekotia, e komo pu ana iloko o laila kona mau Hilana i kaulana nui o na hana wiwo ole, malalo o ka hooponopono a ka Hui Kalabu Sekotia o keia kulunakauhale, a o na pomaikai e loa mai ana, e haawi ia sku no ia i ka Waihoona Heluhelu Buke o' Ahahui la.

Uku komo, 50 keneti; na keiki 25c; uku hoemi no na keiki hele kula.

E loa no na Tiketi ma kahi o Thomas, a me Lindsay. mei2 tf.

HAULE A NALOWALE.

Ma ka auina la Poalua nei, ma waena o ke Keena hana o Dr. Grossman a me kahi noho o ke Kuhina Noho Amerika, he pine omau gula, i kinohinohi ia me na pobaku momi. Ina ua loa i kekahi, e pono e hoihoi koke ae ma ke Keena Noho o ke Kuhina Noho Amerika ma ka Hotele Hawaii, a e loa no ka uku makana. apr25 1wd.

KA HALEKUAI KANA-DE NUI

a me HAUKILIMA.

F. HORN. - Ona

Eia ma kou hale na Meaono Mare o na ano a pau, a he hiki ke hana ia e ike me ke kauoha.

Na Balaa me Guawa, aia ma ka helu 71 alanui Hokele, Telepona helu 74. ap27

HOOLAHA I KE AKEA.

E na Hoaloa a me na Makamaka maikai, e noho ana ma na mokupuni o ko Hawaii Paeaina, mai na kane, wahine a me ua keiki i loaia i na hoopilihua a ka mai a me ka ehaeha i ko oukou kino. Ke kono ia aku oei oukou e hele mai ma kou keena ma ke alanui Kamika a me Hotele, helu 317. I ka poe i loa ia i na ano mai a pau ka eha o ke poo, hui ke kino, eha i ka umauma, a mai wahine, a me na ano mai e ae ia, pela no hoi me ka mai hookaawale ohana. Ua hiki loa ia'u ke lapaau i na ano mai a pau, a me ka hoomaemae pu ana i ke kino. Nalaila, e na hoaloa e hele mai imua o'u i hiki ai ia'u ke lapaau aku i ko oukou piikia. He oluolu ka auban ma ka'u lawelawe ana, e ui a e ninau iho i ka poe i ka poe i kamaaina ia'u, na lakou i hui mai i ka oiaio, a e hele no hoe ma kou keea i pau ai ke kuhihewa, o ka ole ka lahe pepeiao, alaila e hele mai a pau loa i pau i ka kuhihewa no ia'u, L. Akina, Kauka Leong Keng Tong. E au, a e wiki e na hoa, mai kali a mai nio-tohi aku, o ka leo keia o ke ola, e kahea aku ana ia oukou e na maka moka maikai, o ka lohe ke ola, a o ke kuli ka make, e nana pono i na maka ma ke kibi mauka.

Owau no ka oukou kauwa me ka haahaa. DR. L. AKINA.

Helu 40 me 317 kibi o na huina o Blani Kamika me Hotele.

ieb19 ly

AHUNG & Co.

HALE TELA LOLE NUI.

Alanni Nuuanu, ma kekahi aoao mai o Kuini Emma Hale, Honolulu.

E HIKI no ke loa na paa lole holopono loa ma ko'u hale maika \$8.0 a pii aku ilua.
Mar 03m

YEE CHAN,

—MEA KUAI O NA—

Lako Lole o na Ano a pau.

Na Hainaka Silika Pake me Iapana Na Pahu Lole Koa, Papale, Etc., Etc., Etc.

Na Lolewawae, mai ka \$1 a ka \$4. Papale kane, mamalu, a pela aku, e kuai ia aku no malalo o ke kumukuai haahaa loa me ka holopono, mamua o kekahi

Helu 31 me 33 Alanni Nuuanu, Honolulu Pahu Leta 253. mar 16-tf.

HCOAHA HOOPAU HOPE

Owau o ka mea nona ka inoa malalo iho. Ke hoopau loa aku nei au ia W. Keo. ma kona noho hope ana no ko'u mau waiwai apau waiho la ma Kalala, apana o Hanalei, Mokopuni o Kauai, mamua o ka poho ana o kekahi o ko'u mau waiwai a uhaki hoi i ka o'lelo a'like. Nolaia, aote au e uku ina lilo a me na luhio kona malama ana, a e waiho mai oia i na waiwai apau i koe ma ko'u malu.

MARY. K. KAMALI.

Kapalama, April, 19 1894.
apr 19-1wd

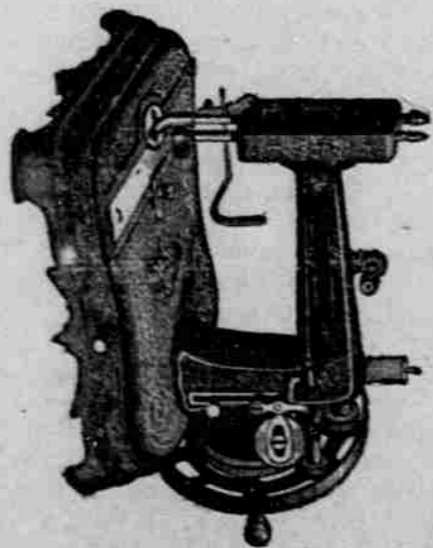
MALALO O KA HAE HAWAII

Hale Lula Hoinau Gula.

na makamaka e, e nana mai oukou i keia

Mikini Humuhumu

Wili Lima, he \$8.50 kona kumukuai.

Na Pila - Gika

Mai ka \$4.00 a pii aku. Na Kaula a me na Lako a pau no ke Gika a me ka Waiolina. Na KUI no na ano Mikini Humuhumu a pau loa; hui pu ia me na Lako Kakau o kela me keia ano, a i panai ia me na LAKO HIME- NI o na ano a pau.

ALANUI PAPU, HONOLULU.

PONOGARAPA!

Dahuolelo hou Edisona

Aia ma kahi o

VITOA & AKI--RVMI HOIKE

Kihi o na alanni Hotele a me Betela.

E loa no i ka mea hoolobe ka hauoli palena ole i ka wa ona e lohe ai i na leo mele houhene lai oke ano hou, oia na leo himeni, na Bana, a me na himeni ohohia e ae o Hawaii nei.

E loa mau mai ana na leomele ma na mokuahi a pau.

ELIMA KENETA

ka uku hoolobe o ke mele hookahi a e kipa mai na makamaka o lohe pepeiao auanei. mar 26 tf

HOOLAHA I NA

POE MAKAIKAI,

NA POE AHAAINA,

E—A ME KA —

LEHULEHU HOLOOKOA,

KAA HALIHALI OHUA o KAMIKA

Ma Alanni Moi.

Ma kekahi aoao iho o ka

HALE KUAI BIPI O WALA MA.

O ko Kamika mau Kaa Halihali Ohua, oia no kaa holopono loa no na poe holokaa maloko o keia kulana kaubale, a malalo no e loa ai na kaa holoholo hihii a nunui. E kipa mau mai na ko makou hale kaa nei mamua o na hale e ae.

Mutuala Telefona, : : : 408
mar 22-3m dly

C. HOCK CHAW

Hale Hana Uwati Nani

Helu 405 Alanni Moi, ma kekahi rumi iho o ka Halepai, HOLOMUA.

Uwati Maikai Helu Ekahi.

E LOAA no ma ko'u hale hana UWATI, na uwati o na ano a pau, na pu, pahu-pila, daimana, na lako dala, maka auanei, a pela aku. Mar 20-tf

CHR. GERTZ,

Mea kuai i na ano Kamaa a pau o na Kane, Wahine a me na Keiki.

Emi. ke Kumukuai o na Kamaa

Helu 103 Alanni Papu.

C. L. BRITO.

Alanni Moi me Kamika, Honolulu.

Eia ma ko'u hale na WAIWAI LA-KO-AI o na ano a pau, a ua makaukau e hoolawa aku i na kauoha o na ano a pau e loa mai ana mai na makamaka mai.

Ua hiki no hoi ia'u ke kaena ae, eia ia'u na WAIUBATA MAIKAI LOA mai Koa a me Waiolua mai. oet 7 ly

KWONG SING LOY & Co.

Helu 407 Alanni Moi, He elua ipuka mai ke keena Holomua aku. (O keia no na Halekuai elua o SING LOY me KWONG SING LOY.)

Halekuai o na Waiwai hou

E WEHE IA ANA I

Keia Poaha, - Aperila 26

Eia keia halekuai malalo o ka noho hookole ana a ko kakou makamaka Hawaii MOSES PAIAU, a malalo o ka mana o kana pahikaua e hoopasika ia aku ai na waiwai e pahee ai ka waiolua o ka holopono.

apr 23-tf

B. F. EHLERS & Co.

PAINAPA, ma ke ALANUI PAPU.

Na Waiwai Nani Like Ole

O KE ANO MAKAMAKA HOU LOA.

Ua loa mai nei na waiwai like mai na makeke mai o waho o ke ano helu ekahi, a e kuai ia aku ana ia me ka haahaa a holopono malalo o ke kumulilo, na

Lole Kalakoa, na Lihilihi,

Huluhulu, na Silika,

a he nui aku o na waiwai NANI no na Kane a me na Lede e hoohe ai o ka la haahao.

E KIPA MAI OE a wae i kou makemake iho.

apr 20-t

M. S. LEVY.

Helu 513 Kobbkama Block, alanni Hotele. (Ma kekahi rumi ino o Ordway & Porter)

KUUPAU NA WAIWAI LIKE OLE ME KE KOE OLE

NA LAKO LEDE, KANE ME KAMALII, Kamao, pupale, etc.

E hoomaka ana ke kuai Hoopakika nui i ka POAKAHI, MAR, 19 a e hoomaua aku ana a hiki i Mei. J.

HOOLAHA.

Ua haawi ia aku na kauoha ia J. M. Siliva o ka Halekuai Iapana o alanni Hotele, e kuai hoopau aku i na waiwai Iapana me ka hookoe ole, a malalo hoi o ke kumulilo. Nolaia, e kij mai e na maka maka a ike maka no oukou iho. Mar 22-t

Iwakani Shoten

(KEAPANI)

Alanni Hotele, ma kela aoao mai o ke Kaa Ponianui, na loa ma

HE MAU WAIWAI HOU

Mai Iapana mai, maluna mai o ka Mokuahi Oceanica, oia na

Lole Iapana Hou

A ME NA

Hainaka Silika

o na ano a pau, a e kuai ia aku ana hoi

MA KE KUMUKUAI HAA-HAA LOA:

febl 3m

UMEKE A ME HUEWAI HAWAII KAHIKO.

Ua hiki ke loa kahi e kuai ai ma ka Haleinu Waiolua o H. Hart & Co Helu 85, Alanni Hotele, no kela mau waiwai Hawaii no ke dala kuke. ap 19 3t

HOOLAHA

HALE HOOLIMALIMA A ME HOOKAHI KAA ELUA HUILA.

Hookahi Hale Hoolimalima ma Kapalama, ma uka ae o ke Kula o Keonena, ma ke alanni e pii ana i ka Hale Pupule, ua hookomoia i ka Waiolua, o ka poe apau e makemake ana i kela Hale a me ke Kaa, e pono e mau i ka mea nona ka inoa malalo iho nei, a e hoolilo ia i ka mea e makemake mai ana. He aku oia ia loa, ABE. FERNANDEZ. Ma ke Keena o ka Nupepa HOLOMUA.

KULA HULAHULA.

E wehe ana o Dan. Lyons i papa kula hulahula haole no na Hawaii opiopio me oo, i ka

AUWINA LA POAHA.

Aperila 12. hora 3, ma Ariona Hale, mahope ino o ka Hale Meie Hou.

He 25 keneta ka uku kula o ka haawina no ka haumana. apr 5-tfd.